

Justitiedepartementet
Migrationsenheten
Departementssekreterare
Yvonne Spong
08-405 32 74
yvonne.spong@regeringskansliet.se

Tack för ert brev med information om de resolutioner som organisationen Svenskar i Världen har tagit fram. Jag har fått i uppdrag att besvara ert brev. Nedan ges därför skriftliga kommentarer till de resolutioner som ni tar upp.

Underlätta för utlandssvenska familjer att flytta till Sverige

Det är viktigt att svenskar som lever utomlands kan flytta tillbaka till Sverige med sin familj utan att de behöver vara separerade under en lång tid. I regleringsbrevet för 2024 har Migrationsverket därför fått i uppdrag att ta fram förslag på ett nytt arbetssätt för anknytningsärenden. Arbetssättet ska innebära att en särskild spårindelning av anknytningsärenden kan införas. Syftet med uppdraget är att samtliga anknytningsärenden ska handläggas på ett effektivare sätt. Det ska samtidigt underlätta för utlandssvenskar med familj som vill återvända till Sverige. I uppdraget ingår också att säkerställa att handläggningstiderna för utlandssvenskar med familj kortas betydligt, för att undvika att familjer splittras under en längre tid.

Särskild valkrets för utlandssvenskar och återupptagande i röstlängd m.m.

Som framgår av de brev som skickats till Svenskar i Världen den 31 mars 2020 respektive den 5 maj 2022 tillsatte den dåvarande regeringen den 26 mars 2020 en parlamentariskt sammansatt kommitté för att utreda vissa delar av valsystemet. I uppdraget till kommittén ingick bland annat att kommittén skulle överväga och lämna förslag till åtgärder som kan bidra till att förenkla för utlandssvenskar att delta i riksdagsval och val till Europaparlamentet och därmed även öka valdeltagandet bland utlandssvenskar (se dir 2020:30). I kommitténs uppdrag ingick inte att undersöka möjligheterna till att införa en särskild valkrets för utlandssvenskar.

Den 15 december 2021 överlämnade kommittén (2020 års valutredning) sitt slutbetänkande Säkerhet och tillgänglighet vid val (SOU 2021:96).

Kommittén föreslog bl.a. att utlandssvenskar som fallit ur röstlängden ska kunna förtidsrösta i Sverige och därigenom återupptas i röstlängden och att bestämmelsen om anmälan om återupptagande i röstlängden förtydligas. Kommittén föreslog även att Valmyndigheten ska få i uppdrag att fördjupa informationen om utlandssvenskars rösträtt och röstningsmöjligheter. Ta gärna del av slutbetänkandet och avsnitt 9 om utlandssvenskar (Säkerhet och tillgänglighet vid val - Regeringen.se), länk:

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2021/12/sou-202196/>

Den 25 januari 2022 remitterade regeringen slutbetänkandet till ett 90-tal remissinstanser med svarstid senast den 25 april 2022 (Remiss av SOU 2021:96 Säkerhet och tillgänglighet vid val - Regeringen.se), länk:

<https://www.regeringen.se/remisser/2022/01/remiss-av-sou-202196-sakerhet-och-tillganglighet-vid-val/>. Ärendet bereds i Regeringskansliet.

E-röstning från utlandet

Svenskar i Världen har framfört önskemål att göra e-röstning möjligt för utlandssvenskar.

Den konsulära och civilrättsliga enheten på UD är ansvarig enhet för att samordna utlandsröstningen tillsammans med Valmyndigheten. Allmänna val är stommen i en demokrati och vårt viktiga uppdrag tillsammans med Valmyndigheten är att erbjuda utlandssvenskar så goda möjligheter att rösta i utlandet som möjligt. Till valet 2022 erbjöds möjlighet att rösta på rekordmånga konsulat och ambassader runt om i världen, 266 platser. Samtliga ambassader och konsulat som anordnar röstmottagning i utlandet uppmanades att erbjuda öppettider förlagda dagtid, kvällstid och någon helg för att röstningen ska vara så lättillgänglig för väljarna som möjligt. Tillsammans med vår kommunikationsenhet arbetade vi också med ambassaderna för att det ska finnas tydlig information till väljarna på ambassadernas hemsidor om hur, när och var det går till att rösta i olika länder.

När det gäller frågan om att införa e-röstning vid allmänna val, val till Europaparlamentet och nationella folkomröstningar övervägdes det av 2011 års vallagskommitté. I sitt slutbetänkande E-röstning och andra valfrågor

(SOU 2013:24) lämnade kommittén inte något förslag om elektronisk röstning men föreslog att en ny kommitté skulle tillsättas med uppdrag att närmare överväga förutsättningarna för att införa ett e-röstningssystem och, om krav på säkerhet m m kan uppfyllas, redovisa de förutsättningar som bör gälla för e-röstning i ett försök i begränsad omfattning vid de allmänna valen 2018. Frågan om att tillsätta en ny kommitté bereddes därefter på Regeringskansliet, men ledde inte till något förslag om att utreda frågan vidare. I ljuset av att riskerna för informationspåverkan och hot mot valens genomförande har ökat på senare tid har frågan om att införa e-röstning även i ett internationellt perspektiv fått minskad prioritet.

Utlandsmyndigheterna bör införa längre och mer tillgängliga öppettider (kvällar och helger), men också utöka tidsintervallet för förtidsröstning.

Allmänna val är stommen i en demokrati och ett viktigt uppdrag som UD har tillsammans med Valmyndigheten är att erbjuda utlandssvenskar så goda möjligheter som möjligt att rösta i utlandet. För att säkerställa det har UD och Valmyndigheten ett nära samarbete inför, under och efter det att val genomförs.

Utlandsröstningen till riksdag, region och kommunfullmäktige 2022 genomfördes på rekordmånga röstmottagningsplatser (266). Över 41 000 utlandsröster togs emot.

Ett stort och gediget arbete görs av ambassader och konsulat för att ordna en välfungerande röstmottagning. Flera av utlandsmyndigheterna har sammanfattat sina erfarenheter från RRK-valet 2022 för att ha med sig lärdomar till nästa val, EP-valet 2024. UD utvärderar också röstmottagningen tillsammans med Valmyndigheten och har en regelbunden kontakt även i perioderna mellan val för att se vilka förbättringar som kan göras.

Samtliga ambassader och konsulat som anordnar röstmottagning i utlandet uppmanas att erbjuda generösa öppettider förlagda dagtid, kvällstid och någon helg för att röstningen ska vara så lättillgänglig för väljarna som möjligt. Varje utlandsmyndighet måste planera utifrån de lokala förutsättningarna. Det finns också tydlig information till väljarna på ambassadernas hemsidor om hur, när och var det går att rösta i olika länder

Utöka antalet utlandsmyndigheter och deras befogenheter, samt förenkla passhanteringen

Passverksamheten i utlandet är en komplex verksamhet som ställer krav på ingående kunskap om både svenska medborgarskaps- och passlagstiftning samt lokal lagstiftning inom samma område.

Passverksamheten är sedan ca 10 år koncentrerad till färre utlandsmyndigheter av kapacitetsskäl. Det gäller särskilt i Sveriges närområde där många utlandsmyndigheter pga närheten till Sverige inte är prioriterade för att utföra passärenden.

Tidigare fanns det i vissa länder även s k mobila passtationer, men tekniken i dessa är utdaterad. Polismyndigheten och Migrationsverket som äger systemet har ej prioriterat att ersätta dem. Därav saknar UD möjlighet att utfärda pass utanför vår ordinarie kanslier.

Från årsskiftet 2023/2024 öppnar ett generalkonsulat i San Fransisco.

Svenska beskickningar är samlokaliserade på en rad olika orter, ofta med våra nordiska kollegor men även i andra konstellationer. Det är alltid något som övervägs vid förändringar, men det ska också finnas förutsättningar att kunna flytta in hos någon samt intresse från andra länder. Det är inte sällan komplex projekt att samordna.

Vad gäller kortare giltighetstid för pass och personlig inställelse vid uthämtande av pass är detta åtgärder som särskilt införts för att försvåra missbruk av passhandlingar. En kortare giltighetstid är ämnad att förkorta den period under vilken ett stulet eller förkommet pass kan komma att utnyttjas av kriminella t.ex. vid förmögenhetsbrott, människohandel och terroristbrott. Personlig inställelse vid utlämnandet av en passhandling motverkar att passet hamnar i orätta händer.

Avgifterna bör spegla de faktiska omkostnaderna. Att avgifterna är högre utomlands beror på att omkostnaderna är större. Till exempel är kostnaderna för inhyrd passapparat, IT-plattform, personal, lokaler och transporter högre utomlands.

Avgifterna regleras av förordningen (1997:691) om avgifter vid utlandsmyndigheter.

Svenskt medborgarskap efter 22 års ålder

Svenskar i Världen har framfört att svenskar som är bosatta utomlands och som erhållit svenskt medborgarskap vid födseln inte ska behöva ansöka om att behålla medborgarskapet efter 22 års ålder. Svenskar i Världen anser således att ingen svensk ska kunna fräntas sitt medborgarskap.

Bestämmelsen i fråga har till syfte att förhindra att barn till utlandssvenskar generation efter generation bibehåller svenskt medborgarskap trots att samhörigheten med Sverige, som medborgarskapet står för, har förlorats. Det bör särskilt noteras att en svensk medborgare som är född utomlands och som aldrig bott i Sverige inte alltid förlorar sitt svenska medborgarskap vid 22 års ålder även om han eller hon inte ansöker om att behålla det. Förlust, så kallad preskription, sker endast i de fall personen inte har varit i Sverige under förhållanden som tyder på samhörighet med landet. Enligt praxis har t ex vistelser i Sverige under sommarferier för att hälsa på släktingar ansetts utgöra tillräcklig samhörighet. Alla nordiska länder har liknande bestämmelser om preskription och samma åldersgräns på 22 år. Det hänvisas även till denna åldersgräns i avtalet mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om medborgarskap från 2010.

Svenskar i Världen har framfört önskemål att svenska myndigheter så som ambassader och konsulat ska informera svenskar i utlandet om vad som gäller för personer som är födda och bor utomlands och erhållit svenskt medborgarskap genom födseln, efter 22 års ålder.

Redan idag finns sådan utförlig information på Sweden Abroad Om svenskt medborgarskap - Sweden Abroad:

<https://www.swedenabroad.se/sv/om-utlandet-f%C3%B6r-svenska-medborgare/hj%C3%A4lp-till-svenskar-utomlands/svenskt-och-dubbel-medborgarskap/om-svenskt-medborgarskap/>

Alla utlandsmyndigheter informerar dessutom i samband med passansökan om vad som gäller och informerar om möjligheten att hos Migrationsverket ansöka om bibehållande av sitt svenska medborgarskap för att undvika att förlora det.

Att, som Svenskar i Världen föreslå, att ambassader/konsulat ska skicka ut information till berörda svenskar är inte görligt. Det finns inget samlat register att utgå ifrån vilket gör det svårt att förverkliga.

Barns resebegränsningar p g a dubbelt medborgarskap med fokus på Kina

Gällande frågan om barn med dubbla medborgarskap i Kina och möjligheten att utfärda viseringar till dessa, så utfärdar svenska utlandsbeskickningar inte enhetliga eller territoriellt begränsade viseringar till EU-medborgare. Detta följer av viseringskodex och att ett barn som är svensk medborgare bedöms vara svenskt oavsett om denne innehar ett svenskt pass eller ej.

Migrationsdomstolen har i ett mål från 2017 uppgett att viseringskodexen är tillämplig på tredjelandsmedborgare som inte är familjemedlemmar till unionsmedborgare, eftersom de inte har samma rätt att resa in och vistas inom Schengenområdet. En tredjelandsmedborgare definieras i viseringskodexen som en person som inte är unionsmedborgare (se [artikel 2](#)). Personer som utöver sitt tredjelandsmedborgarskap även är unionsmedborgare omfattas därmed inte av viseringskodexen.

Sverige har bett Europeiska kommissionen om klagoranden men inte erhållit det ännu. Således gäller fortsatt bedömningen att Sverige inte utfärdar Schengenviseringar till svenska medborgare med hänvisning till gällande EU:s viseringskodex.

Personnummer i stället för samordningsnummer till svenska barn födda utomlands

Svenskar i Världen anser att den som har fått ett svenskt medborgarskap från födseln, oavsett om personen är född i Sverige eller utomlands, ska tilldelas ett svenskt personnummer i stället för, som i dag, ett samordningsnummer. Svenskar i Världen lyfter i sin skrivelse vad föreningen menar utgör brister i systemet för samordningsnummer.

För personer som folkbokförs i Sverige fastställs ett personnummer som identitetsbeteckning. När folkbokföring ska ske utgår inte från medborgarskap och det finns i nuläget inget pågående arbete som syftar till en ändring av regleringen i detta avseende.

Såvitt avser folkbokföring från födsel är det förhållandena vid barnets födelse som är avgörande för om barnet ska folkbokföras eller inte. Ett barn

som föds i Sverige ska folkbokföras i landet om modern är folkbokförd eller om fadern är folkbokförd och vårdnadshavare från födelsen (2 § första stycket folkbokföringslagen [1991:481]). Under vissa särskilda förutsättningar kan även ett barn som föds utomlands bli folkbokförd i Sverige från födelsen och därmed också tilldelas ett personnummer (se 2 § andra stycket samma lag). Vad gäller folkbokföring efter inflyttning till Sverige är det huruvida personen enligt folkbokföringslagen anses som bosatt i landet som enligt huvudregeln är styrande.

Som nämnts ovan fastställs ett personnummer för personer som folkbokförs i Sverige. För personer som inte är eller har varit folkbokförda får istället ett samordningsnummer tilldelas som identitetsbeteckning. Den 1 september i år trädde nya regler i kraft som syftar till att stärka systemet för samordningsnummer och därmed dess användbarhet i samhället (se prop. 2021/22:276). Det går ännu inte att överblicka effekterna av de senast genomförda ändringarna.

Jag hoppas att ni med detta har fått svar på era frågor.

Vänliga hälsningar

Yvonne Spong
Departementssekreterare